

(1)

ชื่อวิทยานิพนธ์	การมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล : กรณีศึกษา อำเภอเมืองจังหวัดสงขลา	
ผู้วิจัย	นางอรุณ หนูผุด	ปีการศึกษา 2549
ปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต	สาขา ยุทธศาสตร์การพัฒนา
ประธานที่ปรึกษา	ดร.สุชาดา ฐิติระวีวงศ์	
กรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์สุรพล มนต์เสรี	

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร (2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร (3) ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของเกษตรกร โดยกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ เกษตรกรที่เข้าร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ซึ่งในการวิจัยนี้ศึกษาเกษตรกรใน 5 ตำบลคือ 1) ตำบลเขารูปช้าง 2) ตำบลเกาะยอ 3) ตำบลพะวง 4) ตำบลเกาะแต้ว 5) ตำบลทุ่งหวัง จำนวน 155 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test , F- test , Scheffe's Post hoc comparison และค่า Pearson's Correlation

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ระดับการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล กรณีศึกษา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา มีส่วนร่วมโดยรวมและรายด้าน 2 ด้านอยู่ในระดับสูงอีก 3 ด้านมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง
2. เกษตรกรที่มี เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งทางสังคม การติดต่อเจ้าหน้าที่ จำนวนสมาชิกกลุ่ม จำนวนพื้นที่ถือครองและรายได้ที่ต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เกษตรกรที่มีอายุ สถานภาพสมรส จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ที่ต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
3. ปัจจัยทางจิตวิทยาสังคมของเกษตรกรคือความคาดหวังในผลประโยชน์มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรไม่มีความสัมพันธ์อย่างมี

(2)

นัยสำคัญทางสถิติ ส่วนแหล่งรับรู้ข่าวสารมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรอย่างมีนัยสำคัญทางที่ระดับ .05

4. ปัญหาอุปสรรคของเกษตรกรในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร พบว่าข้อมูลพื้นฐานของตำบลไม่เป็นปัจจุบัน เกษตรกรไม่เข้าใจในการวิเคราะห์ข้อมูลและการเลือกทางเลือกของตำบล ข้อเสนอแนะคือ ควรมีผู้รับผิดชอบด้านข้อมูลของชุมชนที่ชัดเจน และจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์ ข้อมูลของชุมชนแก่เกษตรกร

(3)

Thesis title	The Participation by Agriculturists in the Preparation of a Plan of Agricultural Development of the Tambon Center of Agricultural Technology Service and Transfer: Case Study of Meuang District, Songkhla Province.
Researcher	Mrs. Arun Noopud Academic year 2006
Degree	Master of Arts Field Development Strategy
Chair, Thesis Advisory Committee	Dr. Suchada Thitirawiwong
Member, Thesis Advisory Committee	Associate Professor Surapon Manutseri

Abstract

The objectives of this research were (1) to study the levels of participation by agriculturists in the preparation of a plan of agricultural development, (2) to study the factors relating to the said participation, and (3) to study problems, obstacles, and suggestions regarding the above-stated participation. The sample consisted of 155 agriculturists who took part in the preparation of the plan of agricultural development of the Tambon Center of Agricultural Technology Service and Transfer in Meuang District, Songkhla Province. The research made a study of agriculturists in five Tambons: 1) Tambon Khao Roop Chang, 2) Tambon Koh Yo, 3) Tambon Pa-wong, 4) Tambon Koh Taew, and 5) Tambon Tungwang, with a total of 155 agriculturists. The research instrument was a form for structured interview. The data analysis was carried out by means of percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test, Scheffe's formula, and Pearson's Correlation.

The research findings may be summarized as follows.

1. The levels of participation by agriculturists was at a high level as a whole and on two individual aspects, and was moderate on three other aspects.

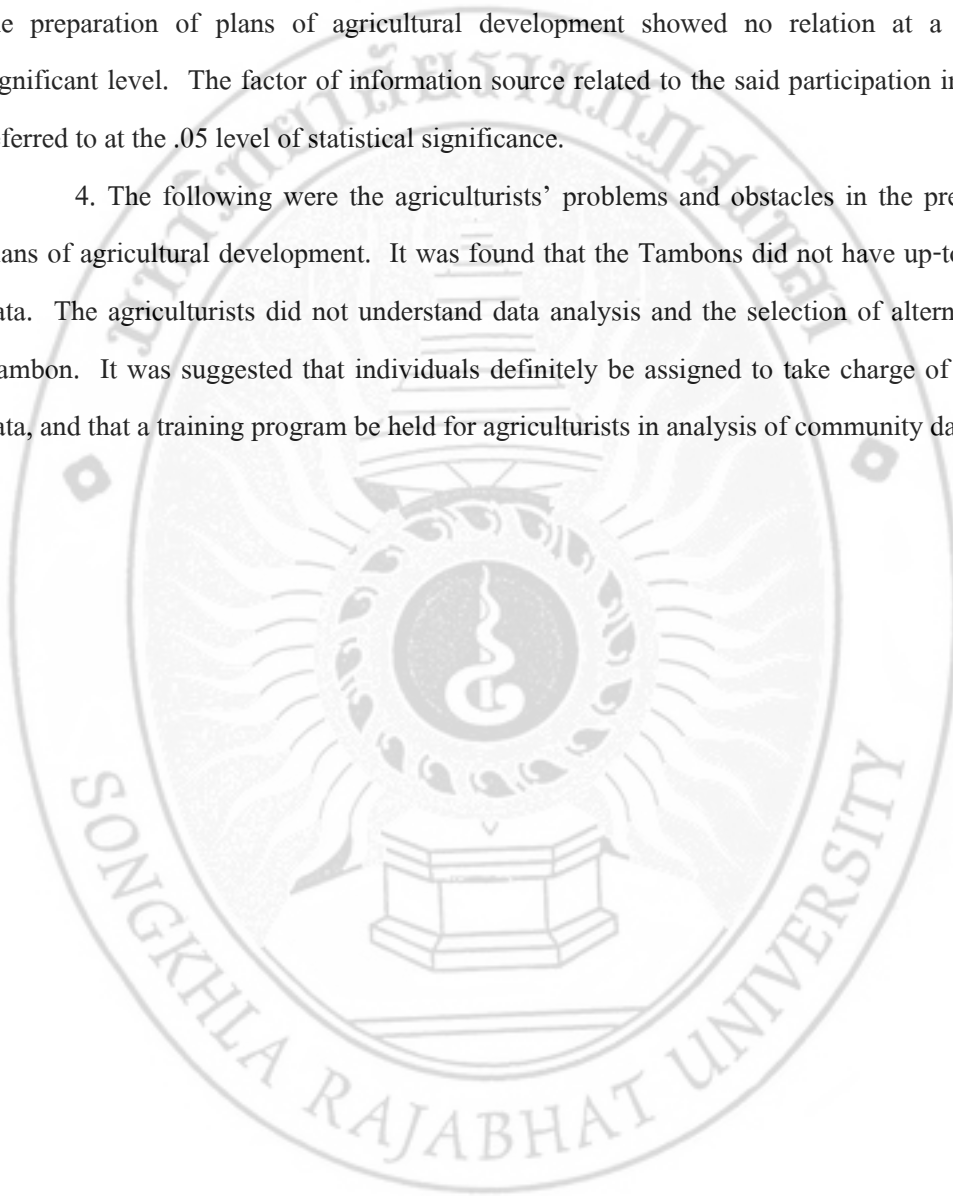
2. Comparatively by gender, educational level, social position, number of contacts with those in authority, number of group members, area in possession and income, the said participation by agriculturists differed at the .05 level of statistical significance. The agriculturists

(4)

differing in age, marital status, and number of household members differed in the said participation without statistical significance.

3. The agriculturists' socio-psychological factor of expectation of benefit related to the said participation at the .01 level of statistical significance. The knowledge and understanding of the preparation of plans of agricultural development showed no relation at a statistically significant level. The factor of information source related to the said participation in the matter referred to at the .05 level of statistical significance.

4. The following were the agriculturists' problems and obstacles in the preparation of plans of agricultural development. It was found that the Tambons did not have up-to-date basic data. The agriculturists did not understand data analysis and the selection of alternatives for a Tambon. It was suggested that individuals definitely be assigned to take charge of community data, and that a training program be held for agriculturists in analysis of community data.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ ได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ขอขอบพระคุณ ดร.ศุชาดา ฐิติระวีวงศ์ อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ประธานกรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ที่ให้คำแนะนำในการเขียนวิทยานิพนธ์ และตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์สุรพล มั่นสเสรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ที่คอยกระตุ้นเร่งรัดให้คำปรึกษาในการเขียนวิทยานิพนธ์และตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่อง ด้วยความเอาใจใส่ตลอดมา และความสำนึกในบุญคุณที่ผู้วิจัยสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ได้นั้น ด้วยความช่วยเหลือของคณาจารย์ทุกท่านที่ชี้แนะแนวทางมาสู่จุดสำเร็จ ณ วันนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิศมัย ผลพุกษ์ไพโร ผู้อำนวยการบัณฑิต วิทยาลัย และ ดร.อัจฉรา วงศ์พัฒนามงคล ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพุทธศาสตร์การพัฒนา ที่ให้คำปรึกษาในการจัดทำวิทยานิพนธ์ ตามกระบวนการของหลักสูตร จนทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้มีความสมบูรณ์มากขึ้น

ขอขอบพระคุณ อาจารย์สุระพรรณ จุลสุวรรณ อาจารย์คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา คุณวินัย แสงสุรีย์ คุณพีระพันธ์ แสงใส และคุณภัทรวดี จินดาพันธ์ สำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา คุณวินิจ นาควิเชียร โรงเรียนวรนาธิเฉลิมสงขลา ที่ให้ความรู้ด้านการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติในการวิจัย จนการทำวิจัยสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้

ขอขอบพระคุณเกษตรกรทุก ๆ ท่าน ที่ได้เสียสละเวลาในการให้ข้อมูลต่าง ๆ รวมทั้งผู้ที่ ไม่ได้กล่าวนามที่ให้ความร่วมมือให้ข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้

และท้ายที่สุด ผู้วิจัยขอโน้มรำลึกถึงพระคุณบิดา-มารดา อาจารย์ ที่อบรมสั่งสอน รวมถึง คุณวิจิต หนูผุด และธิดาทั้ง 2 คน ตลอดจนญาติพี่น้อง ผู้บังคับบัญชา และมิตรสหายทุกท่านที่เป็น กำลังใจและคอยให้ความช่วยเหลือสนับสนุนในการศึกษาอย่างดียิ่งเสมอมา ทำให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ ประสบความสำเร็จด้วยดี

อรุณ หนูผุด